

Cofnodion Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd - LEADER.

30.11.16

Dylan's, Cricieth

Yn bresennol:

Cynrychiolaeth o'r Sector Menter:		
Anwen Jones (AJ)		Is-grŵp Twristiaeth PEG
Alun Wyn Evans (AWE)		NFU/FUW
Gwion Llwyd (GLI)		Dioni
Gwennan Williams (GW)		Bwyty Lleu
Cynrychiolaeth o'r Sector Gwirfoddol		
Craig ab Iago	(CI)	Cadeirydd LAG - Dyffryn Nantlle 2020
Arwel Jones	(AJ)	Partneriaeth Llyn
Bob Lowe	(BL)	Plas Heli Cyf
Cynrychiolaeth o'r Sector Cyhoeddus		
Aled Jones-Griffith	(AJG)	Grŵp Llandrillo Menai
Dylan Rhys Griffiths	(DRG)	Cyngor Gwynedd
Cynrychiolaeth o Fenter Môn		
Dafydd Gruffydd	(DG)	
Llywelyn Rhys	(LIRh)	
Eleth Peate	(EP)	
Aaron Warren	(AW)	
Rhian Hughes	(RH)	
Sioned Morgan Thomas	(SMT)	
Rachel Roberts	(RR)	
Katie Hughes-Ellis	(KHE)	
Ann Pierce-Jones	(APJ)	
Cynrychiolaeth o Llywodraeth Cymru		
John Davies	(JD)	Pennaeth Rhwydwaith Gwledig Cymru

Pwynt	Manylion	Gweithred
Cyfarfod Grŵp Gweithredu Lleol		
1	Cafodd croeso ei estyn i bawb i'r cyfarfod gan Craig ap Iago.	
2	<p>Derbyniwyd ymddiheuriadau gan 8 aelod trwy law APJ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwenan Williams- Bwyty Lleu • Dr Einir Young - Prifysgol Bangor • Siân Tomos - Gisda • Ceri Cunnington - Antur Stiniog • Ian Nellist - FSB • David Ingham – DIY Industries Ltd • Delyth Vaughan – Mantell Gwynedd • Mandy Williams-Davies – Cyhoeddus/Cynghorwr • Menna Jones – Antur Waunfawr 	
3	<p><u>Adroddiad Staff:</u></p> <p>Derbyniwyd croeso i aelodau newydd o staff gan DG a chyflwynwyd CI fel y Cadeirydd newydd.</p> <p>Cyflwynodd y staff eu hunain i'r cyfarfod.</p> <p>Cyflwynodd John Davies ei hun fel Pennaeth Rhwydwaith Gwledig Cymru. Esboniodd bod y Rhwydwaith mewn lle i gefnogi gyda gweinyddiaeth, rhoi cyfarwyddyd pan fo angen, hwyluso hyfforddiant ble bod angen ac i ledaenu ymarfer da.</p>	
4	<p><u>Datganiadau o Ddiddordeb</u></p> <p>Nid oedd unrhyw Ddatganiadau o Ddiddordeb.</p>	
5	<p><u>Cofnodion Cyfarfod 28.09.16</u></p> <p>Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod fel rhai cywir. Dim materion wedi codi. Cynigiwyd gan : Aled Jones-Griffith ac Eiliwyd gan: Arwel Jones.</p> <p><u>Materion yn Codi:</u></p> <p>Ynni Ogwen – angen cyflwyno yr esiampl bositif yn eang. Y bwriad yw mynd ati i ledaenu arfer da gan fod y staff newydd bellach mewn lle.</p> <p>Ysgol Ynni – Wedi siarad ymhellach hefo Osborn Jones. Yr Is-Grŵp eisoes wedi cytuno i gefnogi Ysgol Ynni haf 2017 gan ddefnyddio'r arian drosben o 2016.</p> <p>Byw a Bod Digidol – AJG yn awyddus i'r Coleg ddarparu cyrsiau fydd yn ymateb yn well.</p>	

	<p>Byw a Bod Perfformio – AJG yn awyddus bod y cyfarfod yn deall bod yr hyn a ddywedodd yn ystod cyfarfod 28.09.16 wedi ei gofnodi ychydig yn rhy gryf/negyddol ac nad oedd wedi bwriadu i beth ddywedodd ddod trosodd fel yma. Cytunwyd i newid y cofnodion i adlewyrchu hyn.</p>	APJ
6.	<p><u>Cyflwyniad gan Keith Jones</u></p> <p>Rhoddod Keith Jones gyflwyniad diddorol ar Gynllun Busnes Cyd-Ynni a'r prosesau sydd wedi eu dilyn er mwyn sefydlu grwpiau Egni Cymunedol, megis:</p> <p>Ynni Ogwen – wedi cyflogi pobol lleol.</p> <p>Ynni Padarn Peris – 1.5 mis cyn dechrau cynhyrchu.</p> <p>Ynni Anafon – 20% o flaen y cynllun busnes ac yn edrych i mewn i Gofrestru Elusen oherwydd treth.</p> <p>Ffarm Moelyci – Yn defnyddio gwair/gwastraff ffyrdd fel ffordd o gynhyrchu egni.</p> <p>Coetir Mynydd – Dilyn oel troed chwarelwyr Penrhyn.</p> <p>Esboniodd mae y nod yw rhoi budd y gymuned uwchlaw popeth arall.</p> <p>Mae Cyd-Ynni yn ddiweddar iawn wedi derbyn 2 gydnabyddiaeth:</p> <p>Gwobr Categori – Ymgysylltu Cymunedol yng Ngwobrau Renewables UK Cymru, a;</p> <p>Tystysgrif Cydnabyddiaeth Uchel yng ngwobrau Cynnal Cymru 2016 yn y categori Grŵp Cymunedol Cynladwy gorau.</p> <p>Penodwyd swyddog - Beca Roberts o Dregarth fel Swyddog Cefnogaeth i Ynni Ogwen am 6 mis a bydd yn ymchwilio i mewn i ddichonoldeb prosiectau cynaliadwy eraill yn y dyffryn yn ogystal â chefnogi cwblhau'r cynllun hydro.</p> <p>Esboniodd KJ ei bod yn anodd cael cwsmeriaid a bod hyn oherwydd bod y cyhoedd yn credu bod y gost yn uwch efallai. Posiblwydd o 30% o arbedion mewn blwyddyn ar drydan hyd yn oed os ddim yn fuddsoddwyr.</p> <p>Mae'r BBC wedi bod yn ffilmio ers 2 fis ac yn parhau.</p> <p>Hefyd yn gobeithio cyflogi a chefnogi rhywun i wnued Phd.</p>	
8.	<p><u>Adroddiad Ariannol</u></p> <p>Esboniodd DG bod gwariant ariannol yn cael ei lithro ymlaen i flwyddyn nesaf oherwydd tan-wariant.</p>	

	<p>£29,000 ar ôl cymeradwyo Awyr Dywyll a Rhodd Celf. Yn awyddus i beidio tan-wario yn ormodol. LAG wedi cymeradwyo gwariant o £5,000 o dan pob thêrn i dalu am arbenigedd.</p> <p>Angen £5,000 ychwanegol ar gyfer Thêrn 2 a 3. Aelodau LAG yn hapus i gymeradwyo a chytuno ar y gwariant yma.</p>	AW
Diweddariad AGW		
9.	<p>Diweddariad Cyffredinol</p> <p>Rhoddodd LIRh ddiweddariad ar y newid mewn Is-Grŵpiau. Esboniodd bod y 5 grŵp bellach yn 3 er mwyn hwyluso amser yr aelodau a'r broses o gael ceisiadau ger-bron y LAG.</p> <p>Rhoddwyd diweddariad i'r aelodau o rai o brosiectau byw Arloesi Gwynedd Wledig hyd yma, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indycube/Hwb Arloesi – Esboniwyd mae gofod i bobol ddod hefo'i 'laptops' ydyw'r Hwb Arloesi ym Mhorthmadog. Mae posib archebu lle trwy system electroneg Indycube am £12 y dydd gyda te/coffi ar gael am ddim. Mae Broadband cyflym 70 meg ar gael. Mae 4 defnyddiwr ar y funud ac ystafell gyfarfod i'w rhentu allan. Cynhaliwyd digwyddiad Tech a Sgwrs nos Iau 24 Tachwedd a daeth Mark Hooper sydd wedi sefydlu Indycube draw i siarad, ynghyd a North Wales Tech ac arlunydd lleol. Mae fideo's o'r digwyddiad a.y.b ac Facebook a Trydar. <p>Bydd Hwb Arloesi yn symud i Ganolfan Porthmadog yn mis Ionawr. Bydd lleihad yn y nifer o ddesgiau o 10 i 4. Bydd cyfle i gael digwyddiad ail-lansio fel ffordd o hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth pellach.</p> <p>Adroddod AJG bod darpariaeth tebyg yn Doc Albert, Lerpwl a'u bod yn codi pris mesul munud ac efallai y dylid edrych ar/cysidro yr un model. http://www.albertdock.com/food-drink/cafes/ziferblat/</p> <p>Cytunodd DG i bydd rhywun yn edrych ar Ziferblat.</p> <p>Adroddodd DG bod posib i Indycube redeg y ddarpariaeth yn symud ymlaen a bod Mark Hooper yn adrodd bod thema naturiol yn dod allan o rannu gofod e.e. criw o ddylunwyr.</p> <p>Cynigodd LIRh efallai y dylid ystyried darparu gwasanaeth printio/sganio ac y byddai mantais o gael un lap-top ar gael i ddefnyddwyr.</p>	DG

	<ul style="list-style-type: none"> • Allanoli Gwasanaethau Anstatudol - Adroddodd SMT bod yr aelodau wedi cymeradwyo 6 peilot yn y cyfarfod diwethaf ac aeth ymlaen i roi diweddariad sydyn yn ôl ardaloedd: Bermo – Yn edrych ar yr harbwr a thiroedd agored a cymorthwyo gyda elfennau cynllun busnes dros gyfnod y Nadolig a’r flwyddyn newydd. Amgueddfa Lloyd George – Mae tŵl diagnostic wedi ei ddefnyddio ac mae’r adborth wedi bod yn bositif gan gyfeillion yr amgueddfa a’r Cyngor. Mae diffyg o £33,000 y flwyddyn yn ystod 2016. Bydd syniadau yn cael eu cysidro dros y 6 mis nesa e.e. codi tâl mynediad, caffi, mwy o wirfoddolwyr, edrych ar niferoedd yr ymwelwyr/ymweliadau, lleihau oriau agor a sut i gynyddu incwm. Awyddus i wneud mwy o farchnata ac am wneud cais am grant Loteri i’r perwyl yma. Angen cynllun peilot gyda chefnogaeth AGW. Gofynnodd AJ oedd dim posib cysylltu gyda Llwybr yr Arfordir (e.e. toiledau) ac efallai gofyn i Gwyn, Plas Glyn y Weddw rhoi mewnbwn. Adroddodd SMT bod cyswllt eisoes wedi ei wneud. Adroddod DG bod angen safle wê y tu allan/anibynnol i safle wê y Cyngor. Bala – Tydi cytundebau ddim yn cynhyrchu incwm. Arloesi wedi tynnu ymgynghorwr i mewn i edrych ar newidiadau yn y flwyddyn newydd. Nefyn a Dyffryn Ogwen– Trafodaethau yn mynd ymlaen hefo’r Cyngor i negyddu ac y bydd gwybodaeth yn cael ei rannu gan Steffan o Cyngor Conwy sydd a phrofiad o drosglwyddo llyfrgelloedd. Blaenau – Wedi hwyluso trafodaeth rhwng y Cyngor a Grŵp Cymunedol ac yn disgwyl adborth o’r cyfarfod hwnw. Mae £40,000 wedi ei glustnodi a’i gymeradwyo ar gyfer costau’r prosiect Perchnogaeth Gymunedol. £8,085 o wariant hyd yma. • Fiedo uchafbwyntiau prosiectau Danghoswyd fideo o uchafbwyntiau rhai o’r prosiectau. 	
Cynigion Prosiectau Llawn		
10.	<u>Awyr Dywyll – Astro Dwristiaeth</u> Cyflwynodd DG y prosiect i’r aelodau ac esbonio mae ond 11 ardal Awyr Dywyll sydd trwy’r byd i gyd a bod y Parc Cenedlaethol yn un o’r rhain ac	

	<p>wedi cael dynodiad Awyr Dywyll. Y bwriad ydyw y bydd Astro dwristiaeth yn ymestyn y tymor gwyliau ac y bydd ymwelwyr yn cael eu denu yn y cyfnod rhwng Hydref a Mawrth. Bydd hyn yn dod a gwerth economaidd. Bydd galwad agored yn mynd allan i 10 busnes o fewn y Parc. Bydd offer a hyfforddiant yn cael ei ddarparu iddynt – bydd ysbieiddrych a siartau sêr ar gael ar sail casglu gwybodaeth i AGW.</p> <p>Bydd RR yn symud y prosiect yn ei flaen ac mae’r Is-Grŵp wedi trafod y cais a’i gymeradwyo.</p> <p>Gofynodd DRG oedd posib ymestyn a chael ‘toolkit’. Oherwydd bod y dynodiad wedi ei wneud i’r Parc Cenedlaethol esboniodd DG bod rhaid i’r peilot gymryd lle oddi-mewn i’r Parc.</p> <p>Gofynodd BL oedd posib lincio i chwedlau ac efallai i fywyd gwyllt y nos?</p> <p>Gofynodd GLI oedd posib lincio hefo tynnu llyniau seryddiaeth a chysylltu hefo Kris Williams, Ynys Môn sydd yn ffotograffydd seryddiaeth o fri ac efallai cynnig gwersi ffotograffiaeth.</p> <p>Esboniodd DG mae cam 1 ydi hwn er mwyn dysgu gwersi a rhannu.</p> <p>Cymeradwyodd yr aelodau LAG y prosiect peilot Awyr Dywyll ar gyfanswm o £20,000.</p>	
7.2	<p><u>Rhodd Celf</u></p> <p>Cyflwynodd DG y prosiect i’r aelodau ac esbonio bod gweithgareddau celf yn hynod bwysig ond bod angen lleihau pwysau ar y pwrs cyhoeddus. Bydd y peilot yn cael ei seilio ar fodel Rhodd Ymwelwyr ble bydd rhodd gwirfoddol yn cael ei roi fel ychwanegiad i unrhyw wariant gan gwsmeriaid celf. Y gobaith yw profi bod posib cael dull newydd o godi arian mewn cymunedau at y celfyddydau. Mae angen adnabod opsiynau codi arian eraill a chreu brand, safle wê a deunudd marchnata a gweithio gyda orielau, theatrau ac amgueddfeydd i sefydlu system newydd. Mae sgysiau wedi cymryd lle gyda grŵp yng Nghaernarfon ond na fydd ymrwymiad nes bod busnesau celf yn fodlon cydweithio.</p> <p>Cymeradwyodd yr aelodau LAG y prosiect peilot Rhodd Celf ar gyfanswm o £12,500.</p>	
Materion eraill:		
11	<p><u>Cynladwyedd hir dymor Cynlluniau</u></p> <p>Roedd CI yn awyddus i bwysleisio barn am bwysigrwydd cynladwyedd hir dymor cynlluniau.</p> <p>Nododd DG bod beth sydd yn cael ei ddysgu yr un mor bwysig.</p> <p>Nododd DRG ei bod yn bwysig pasio y gwybodaeth ymlaen fel rhan o gynladwyedd a sicrhau rhannu gwybodaeth.</p>	

12	<p><u>Ceisiadau RCDF</u></p> <p>Roedd LIRh yn adrodd ei bod yn bwysig gwneud yn siŵr bod yr amcanion yn y strategaeth cynllun lleol.</p> <p>Ceisiadau RCDF's diweddar wedi cael eu cytuno ac arwyddo.</p> <p>Cadarnhaodd JD fod AGW ddim yn cael rhannu gwybodaeth o pwy sydd wedi bod yn llwyddiannus.</p> <p>Cytunodd yr aelodau i gefnogi y ceisiadau RCDF</p>	
13	Materion Cyffredinol	
13.1	<p><u>Ymwelaid Swyddogion UE</u></p> <p>Adroddodd DG bod Merak, swyddog o Brwsel wedi ymweld a phrosiectau RDP Meirionydd gyda aelodau staff, Gwion Llwyd ac aelodau Rhwydwaith Gwledig Cymru ar 25 Hydref 2016.</p> <p>Dyweddodd JD ei fod wedi derbyn neges gan Merak yn canmol yr ymwelaid a diolch yn fawr iawn i pawb am y croeso.</p>	
13.2	<p><u>Digwyddiad Satori Lab</u></p> <p>Rhoddodd DG ddiweddariad byr ar y digwyddiad ac adrodd bod tua 8 o lefydd ar gael os oedd rhywun eisiau gwahodd eraill.</p> <p>Dangoswyd sleid gyda gwybodaeth lleoliad ac amserlen.</p>	
Dyddiad Nesaf		
	Dyddiad cyfarfod nesaf 15 Chwefror 2017 am 13.00, Neuadd Ogwen, Bethesda.	